

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เพื่อศึกษาการผลิตต้นกล้าพันธุ์อาโวคาโดที่มีคุณภาพสำหรับงานส่งเสริม โดยศึกษาอายุของต้นต่ออาโวคาโดที่เหมาะสมในการเปลี่ยนพันธุ์ในโรงเรือน พบว่า อายุที่เหมาะสมของต้นอาโวคาโดพันธุ์ Booth7 ซึ่งใช้เป็นต้นต่อสำหรับอาโวคาโดพันธุ์ Hass คือ การเปลี่ยนพันธุ์เมื่อต้นต่อมีอายุ 3 เดือน และช่วงเวลาที่เหมาะสมในการเปลี่ยน คือ เดือนมีนาคม โดยมีความสูงของต้นและเส้นผ่าศูนย์กลางของต้นมากที่สุดหลังการเปลี่ยนพันธุ์ 90 วัน (13.11 เซนติเมตร และ 4.54 มิลลิเมตร ตามลำดับ) เมื่อนำต้นพันธุ์ Hass ซึ่งเปลี่ยนพันธุ์บนต้นอาโวคาโด 5 พันธุ์ และลงปลูกในแปลงทดสอบ พบว่า การใช้อาโวคาโดพันธุ์ Booth 7 เป็นต้นต่อสำหรับพันธุ์ Hass เป็นวิธีการที่ดีที่สุด โดยมีการเจริญเติบโตของต้นพันธุ์ Hass ที่ดีกว่าการใช้พันธุ์อื่นๆเป็นต้นต่อ และมีอัตราการรอดของต้นหลังปลูกในแปลง 6 เดือนมากกว่า 80 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาคือ พันธุ์ Booth 8 และ Hall มีเปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนพันธุ์สำเร็จ และเปอร์เซ็นต์การรอดในแปลงปลูกมากกว่า 90 เปอร์เซ็นต์

การศึกษาพันธุ์อาโวคาโดที่มีศักยภาพสำหรับงานส่งเสริม ได้สำรวจและรวบรวมข้อมูลต้นพันธุ์อาโวคาโดที่มีการปลูกรวบรวม และได้เลือกพันธุ์และต้นที่จะศึกษา ได้แก่ พันธุ์ Furete ในแปลงของสถานีเกษตรหลวงปางดะ อ.สะเมิง จ.เชียงใหม่ พันธุ์ Peterson และ Pinkerton ที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงหนองเขียว อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่ พันธุ์ ปากช่อง 28 และปากช่อง 33 ที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงทุ่งเริง อ.หางดง จ.เชียงใหม่ ทุกพันธุ์มีช่วงการออกดอกตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ อย่างไรก็ตาม ในช่วงต้นปี 2559 บนพื้นที่สูงประสบปัญหาภัยแล้ง ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2558 ถึงเดือนพฤษภาคม 2559 ทำให้อาโวคาโดที่มีการออกดอก ดอกร่วง และในสวนที่ติดผล เช่น พันธุ์ Peterson พบว่าผลแห้ง โดยเฉพาะที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงทุ่งเริง ทำให้ไม่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ อย่างไรก็ตาม สามารถเก็บข้อมูลการออกดอก และการให้ผลผลิตได้เฉพาะพันธุ์ Peterson และพันธุ์ Pinkerton ที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงหนองเขียว ซึ่งพบว่าพันธุ์ Peterson มีการออกดอกพร้อมกันเพียงชุดเดียวทั้งต้น และสามารถเก็บเกี่ยวได้พร้อมกันในระยะเวลา ไม่เกิน 1 เดือน อายุการเก็บเกี่ยวผลหลังวันที่ดอกบานประมาณ 160 วัน ทำให้สามารถเก็บเกี่ยวได้ประมาณปลายเดือนมิถุนายนถึงกลางเดือนกรกฎาคม ขณะที่อาโวคาโดพันธุ์อื่นๆ ผลยังไม่แก่ จึงเป็นพันธุ์ที่มีศักยภาพทางการตลาดโดยเฉพาะช่วงต้นฤดูฝนซึ่งยังไม่มีผลผลิตอาโวคาโด สำหรับพันธุ์ Pinkerton พบว่ามีการออกดอกเป็นรุ่น อย่างน้อย 2 รุ่น จากการที่มีการออกดอกหลายรุ่นจึงอาจทำให้การปฏิบัติดูแลรักษาและการเก็บเกี่ยวผลผลิตทำได้ยากเนื่องจากมีผลผลิตบนต้นหลายรุ่น แต่อาจเป็นโอกาสในการเก็บเกี่ยวผลผลิตโดยทยอยเก็บทำให้มีผลผลิตจำหน่ายในระยะเวลาที่นานขึ้น นอกจากนี้ ผลอาโวคาโดพันธุ์ Pinkerton มีลักษณะคล้ายอาโวคาโดพันธุ์ Hass คือ เนื้อมีความละเอียด เนียน เนื้อไม่ละ ไม่ฉ่ำน้ำ สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ซึ่งผลผลิตพันธุ์ Hassยังไม่สุกแก่ จึงเป็นอีกพันธุ์หนึ่งที่มีศักยภาพทางการตลาดที่น่าสนใจ

การศึกษาดัชนีการเก็บเกี่ยวของอาโวคาโดพันธุ์ Peterson และพันธุ์ Pinkerton โดยอาโวคาโดพันธุ์ Peterson มีการออกดอกพร้อมกันทั้งต้น เพียงชุดเดียวประมาณเดือนมีนาคม จึงสามารถเก็บพร้อมกันในเวลาใกล้เคียงกันได้ทั้งต้น โดยดัชนีการเก็บเกี่ยวผล คือ เมื่อผลมีอายุ 160 วันเป็นต้นไปหลังจากดอกบาน หรือมีน้ำหนักแห้ง 22.2%

สำหรับอาโวคาโดพันธุ์ Peterson มีการออกดอก อย่างน้อย 2 รุ่น จึงควรมีการทำเครื่องหมายที่ช่อดอกแต่ละรุ่น เพื่อให้สามารถทราบอายุผลได้ โดยดัชนีการเก็บเกี่ยวผล คือ เมื่อผลมีอายุ 308 วันเป็นต้นไปหลังจากดอกบาน หรือมีน้ำหนักแห้ง 30.0%